

INGEZONDEN

Een vraag aan de leden onzer Maatschappij Moeten we blijven berusten?

In de laatste aflevering van ons Tijdschrift wordt door onzen geachten Hoofdredacteur onder den titel „In kenterend getij” een lans getrokken in het belang der tandheelkundige ethiek.

Zeer terecht merkt hij op, dat de laatste 25 jaren met vrucht aan de tandheelkundige belangen is gewerkt en dat het thans is geworden een gewild academisch beroep.

Een kentering is echter de laatste jaren helaas ingetreden.

Collega Nord geeft het juiste beeld aan. Tandheelkundige Instituten verrijzen als uit den grond voortkomende, op onwaardige wijze wordt er reclame gemaakt. Tandartsen, ja zelfs medici doen (gelukkig nog slechts in enkele gevallen) dienst als onderkruipers en zelfs een bekend collega deinst niet terug voor de blaam, welke hij op zich zelf werpt door een groot bord voor zijn raam te zetten, waarmede hij boeren en buitenlui kond doet, dat hij heeft een speciale inrichting voor het vervaardigen en plaatsen van kunsttanden en gebitten. Wie de zondebok is, waarop dit laatste slaat, weten reeds vele collega's en toch zijn er zeker nog, die het niet weten. Daarom zal ik het verklappen. Dat ben ik, Roeloffs uit Utrecht.

Nu zal ik trachten mij te rehabiliteeren en aantoonen, waarom ik zoo diep kon zinken.

Met een klein stukje geschiedenis moet ik beginnen.

Toen wijlen de Ned. Tandmeestervereeniging nog in actie was, werd op een der vergaderingen de wenschelijkheid uitgesproken, maatregelen te nemen, ten einde de onbevoegde uitoefening der tandheelkunde krachtig tegen te gaan. Z.Ex. de Minister van Justitie zou worden verzocht hiertoe steun te verlenen of zoo hieraan niet kon worden voldaan, zich dan met zijn Amtgenoot te willen verstaan, om zoodanige wetswijziging te vormen, waarbij duidelijk werd omschreven dat het aan onbevoegden verboden werd zelfstandig kunsttanden en gebitten te plaatsen, of misschien beter, dat dit recht alleen aan bevoegden zou worden toegekend. Hiertoe werd samenwerking verzocht aan de bestuursleden van het Tandheelk. Genootschap en van de Vereeniging van Ned. Tandartsen.

En wat toen gebeurde vind ik nog steeds een ramp voor onze geheele professie.

Van beide bestuurslichamen ontvingen we het korte maar krachtige antwoord: „Wij vinden den tijd hiertoe nog niet gekomen...”

Zeer ondoordacht werd dit unaniem door de resp. collega's neergeschreven, terwijl juist de tijd daar was om een poging te wagen.

Men had moeten begrijpen, dat het ledental der onbevoegden onrustbarend zou stijgen als er geen tegenactie werd gevormd. Het zij zoo, 't is niet geschied.

Na verloop van tijd verdween de Nederlandsche Tandmeesters-vereening in de groeve der vergetelheid, waarna de Ned. Maatschappij tot bev. der tandh. werd geboren.

In beginsel werd aangenomen, dat de Maatschappij zich uitsluitend zou bezig houden met de bevordering der sociale belangen der tandheelkunde en van hare leden.

De bestrijding der onbevoegde uitoefening der tandheelkunde nam ze dus ook voor hare rekening.

In iedere afdeling der Maatschappij werd tot dit doel een commissie gevormd; gemakshalve genoemd B.O.U.T. Ieder lid der Maatschappij weet, dat deze geboorte is geweest een kind met een waterhoofd, waarvan natuurlijk niet de minste kracht is uitgegaan.

De wetgeving waarbij onze tandheekundige bevoegdheid wordt omschreven is niet voldoende duidelijk wat betreft het plaatsen van kunsttanden en gebitten en dit is zeer juist ingezien door collega Klinkhamer, aan wien de eer toekomt het initiatief te hebben genomen tot het uitlokken van een arrest van den Hoogen Raad, waarbij werd bepaald, dat uitsluitend aan den wettelijk bevoegde het recht wordt toegekend kunsttanden en gebitten te plaatsen. Dit was een groote stap in de goede richting en al is een arrest van den Hoogen Raad nog wel geen wet, toch vormt het een belangrijke basis voor den strafrechter.

Nu ging collega Klinkhamer verder en ontwierp een systeem in overleg met onzen rechtskundigen adviseur, dat ons allen in staat zou stellen te kunnen meewerken aan de bestrijding der O. U. T. In elke afdeling werd een Inspecteur B. O. U. T. aangesteld. De ambtenaren van het O. M. bij de kantongerechten werden met een en ander in kennis gesteld en zoo werd alles in de puntjes voorbereid.

Hoewel in enkele gevallen het collega's is gelukt een onbevoegde voor den strafrechter te brengen en tegen hem een vrij sterk vonnis te hooren uitspreken, kwam men toch niet veel verder. De patiënten, die bij den tandarts in behandeling komen en klachten uiten over een behandeling of wellicht beter een mishandeling door een onbevoegde, weigeren veelal te willen medewerken aan een vervolging. Bovendien is menig collega van oordeel dat niet hij behoeft te waken voor de behoorlijke naleving der wetgeving; maar dat deze plicht rust op de politie.

Het is dus gebleken, dat dit systeem, hoe grondig ook doordacht, ons niet voert naar het gewenschte doel.

Persoonlijk heb ik mij kunnen overtuigen van de opinie van den Heer Ambtenaar van het Openbare Ministerie bij het kantongerecht en

van den heer Hoofdcommissaris van Politie beide alhier, waaruit ik de conclusie meen te kunnen vormen, dat we van genoemde autoriteiten geen hulp hebben te verwachten, zonder verdere lastgeving van hooger hand.

M. i. zijn we dus gekomen op het doode punt, waarvan de onbevoegden een krachtig gebruik zullen maken de tandheelkundige atmosfeer al meer en meer te vertroebelen.

Hierop heb ik reeds verschillende malen gewezen en als afgevaardigde in het Hoofdbestuur getracht mijn medeleden te winnen voor een audiëntie bij Z.Ex. den Minister van Justitie. Zoolang we de medewerking van genoemden autoriteit niet genieten glijden we al meer en meer af in de richting der ontaarding en wordt er van ons gevierd academisch beroep een chaotischen toestand gevormd.

Het Hoofdbestuur stelde zich blijkbaar ook nog op het standpunt „we achten den tijd hiertoe nog niet gekomen.”

Het Bestuur der tandtechnische Vereeniging voert een krachtige actie; schijnt zich geabonneerd te hebben op het recht van audiëntie bij den Minister, en vraagt aan enkele Kamerleden steun tot het verkrijgen van hare zeer bescheiden (?) eisch: een gedeeltelijke bevoegdheid. Als dit zou geschieden, terwijl de onbevoegden thans reeds op de meest brutale wijze het geheele tandheelkundige terrein in bezit nemen, laat het zich denken, hoe dan de toestand zal worden.

Dit heb ik den heeren eens duidelijk willen demonstreeren door het beruchte bord voor mijn raam te zetten.

Op onze afd.-vergadering van Vrijdag heb ik na een uiteenzetting de aanwezige leden gevraagd of ze mijn oppositie konden deelen, waarop mij bij monde van een der leden werd te kennen gegeven, dat de vergadering met mijn plannen instemde. Daarop is nog denzelfden avond het bord verdwenen.

Den tijd acht ik thans zeer goed gekozen om Z.Ex. den Minister van justitie in audiëntie te naderen en onze belangen te bepleiten.

Immers, de laatste tien jaren is langs wetenschappelijken weg voldoende aangetoond dat de mondsepsis voor het geheele menschelijke organisme noodlottig kan worden,

dat ieder collega tal van gevallen heeft kunnen constateeren, dat onbevoegden spotten met elk redelijk begrip van hygiëne en kunstgebitten plaatsen in totaal onvoorbereide monden, op stinkende wortels etc.,

dat de volksgezondheid eischt een deskundige tandheelkundige behandeling,

dat reeds 't vorige jaar Maart op een request van de Ned. Tandtechnische Vereeniging om gedeeltelijke bevoegdheid door den Minister afwijzend werd beschikt,

dat het een schreeuwende onrechtvaardigheid is als men aan de eischen, bij de wet gesteld aan het examen voor tandarts heeft voldaan men zich dan, vooral als jong tandarts die zijn praktijk nog moet maken, geplaatst ziet tegenover iemand die als gipsjongen zijn loopbaan is aangevangen, brutaal weg de

bevoegdheden grijpt en ongestraft de geheele tandheelkunde uitoefent.

Ik meen thans voldoende argumenten te hebben naar voren gebracht om ieder lid onzer Maatschappij te doen beseffen, dat we niet langer moeten berusten in dezen onduldbaren toestand. Zelfs de wenschelijkheid meen ik te mogen uitspreken, dat in elke afdeeling, in verband met onze algemeene vergadering, dit onderwerp eens ernstig onderhanden wordt genomen.

Nu rest mij nog mijn beschouwing te leveren over het vraagstuk „Opleiding technikers”.

Ik ben het met mijn medeleden in het Hoofdbestuur hierover lang niet eens. Zoolang van regeeringswege de onbevoegde uitoefening wordt toegestaan ligt het niet op onzen weg de technikers te steunen, daar we de groep onbevoegden hierdoor steeds grooter maken. Er is geen vorm te vinden, waardoor we dat zouden kunnen voorkomen.

Zoodra we echter het tijdperk zullen bereiken, dat de regeering niet langer toestaat dat Jan Rap en Zijn Maat de tandheelkunde in vrijheid kunnen uitoefenen, dan zal ik even als ieder weldenkend collega gaarne medewerken tot verheffing van het peil der technikers.

Philanthropie is een schoone eigenschap, doch we moeten ook zakelijk kunnen zijn al gunnen we onze laboratoriumkrachten een goed en gelukkig bestaan.

Utrecht, 27 April 1924.

ROELOFFS.

Wij verleenen aan bovenstaande uiteenzetting gaarne plaatsruimte. Collega Roeloffs houde mij echter ten goede, dat het mij — ook ná het lezen zijner beschouwingen — nog steeds niet duidelijk is, waarom zijn afwijkend standpunt tot gevolg moest hebben, het plaatsnemen van het beruchte bord.

Dit doet denken aan de taktiek van den man, die een spiegelruit inwerpt, om zoodoende voor den rechter gebracht te worden en daar uitting te kunnen geven aan zijn grieven.

Collega Roeloffs had echter dergelijke drastische middelen niet noodig, daar èn in dit Tijdschrift, èn in de verschillende tandheelkundige Vereenigingen, waarvan hij in eene zelfs een bestuursfunctie vervult, voor hem steeds de gelegenheid open stond zijn meening kenbaar te maken.

Zoodat wij hopen dat hij een volgend maal een meer gebruikelijken weg zal willen volgen!

N.

Geachte Redactie!

Het lijkt ondergeteekende niet ondienstig aan het volgende meerdere bekendheid te geven.

Als officier van gezondheid bij het leger in Nederlandsch-Indië ontving ik in October 1923 een studieopdracht in de tandheelkunde. Duur van den toegestanen studietijd was ongeveer twee jaar. In het desbetreffend besluit stond vermeld, dat het Ministerie van Koloniën omtrent deze opdracht in overleg was getreden met het ministerie van onderwijs. Vooral met het oog op dit laatste begaf ondergeteekende zich direct na ontvangst van het besluit naar het tandheelkundig instituut te Utrecht waar de directeur hem mededeelde, dat hij voor het niet-klinische gedeelte niet terecht kon aan het instituut, tenzij hij aan dit gedeelte twee jaar zou kunnen besteden. In verband met den duur van de opleiding stond deze mededeeling gelijk met een afwijzing. Hier deed zich dus het eigenaardige geval voor, dat aan een rijksambtenaar met rijksopdracht aan de eenige rijks-universiteit, welke in aanmerking kwam den toegang werd geweigerd, althans voldoende medewerking niet werd gegarandeerd.

De gewone weg is dan als regel, dat de directeur van het instituut wel zoo welwillend is den afgewezen candidaat naar een bekend particulier tandarts te Utrecht te verwijzen welke „zoo goed op de hoogte is met de exameneischen” en deze opleiding nogal commercieel opvat.

Ook ondergeteekende had bijna geprofiteerd van deze welwillendheid (een van de weinige, welke hij aan het instituut ondervond) dóch het bleek, dat bovengenoemde tandarts geen gelegenheid had voor meer leerlingen. Dr. de Groot verwees hem daarop naar een anderen tandarts, welke gelukkig voor ondergeteekende's financiën minder zakelijk was aangelegd. Toen dezer dagen ondergeteekende het werkprogramma had afgewerkt en volgens zijn leermeester ver genoeg gevorderd was om met kans op succes zich aan het examen te kunnen onderwerpen begaf hij zich wederom naar Utrecht, waar Dr. de Groot hem de verbijsterende mededeeling deed, dat het examen slechts voor en na de groote vacantie werd afgenomen.

In verband met de sluiting van het instituut gedurende de groote vacantie beteekende dit dus, dat ondergeteekende een zestal maanden of niets zou kunnen doen, of gedwongen zou zijn in nuttelooze herhalingen te vervallen. Ondergeteekende deelde daarop den directeur mede, dat hij zich als rijksambtenaar met studieverlof verplicht gevoelde zijn tijd zoo voordeelig mogelijk te gebruiken en dat hij dus onder deze omstandigheden moest afzien van de studie aan de Utrechtsche Universiteit.

We krijgen hier dus den eigenaardigen toestand, dat:

1e. Een rijksambtenaar met een rijksopdracht voor het niet-klinische deel van de tandheelkunde niet terecht kan aan het eenige er voor in aanmerking komende rijksinstituut en door den directeur dier inrichting verwezen wordt naar een particulier;

2e. Dat een Nederlandsch arts, als zoodanig reeds bevoegd tot het

uitoefenen van de tandheelkunde voor hij in het instituut tot de behandeling van patiënten wordt toegelaten een examen moet afleggen (er schijnt een Koninklijk, of ander besluit te zijn, dat zulks voorschrijft);

3e. Dit examen wordt slechts voor en na de groote vacantie afgenomen. In verband met de sluiting van het instituut komt dit op hetzelfde neer alsof het examen slechts eens per jaar werd afgenomen. Dit is wel het meest ergerlijke van de regeling, want het komt voor vele kandidaten neer op een enorm tijdverlies en het heeft er alles van of de leiding van het instituut er op uit is den Nederlandschen arts zooveel mogelijk uit het instituut te weren.

Het zou ondergeteekende niet moeilijk vallen bovenstaande staaltjes van zijn eigen ervaringen met die van anderen te vermeerderen en de redenen, welke voor dit ongestvrij optreden opgegeven worden, zooals b.v. gebrek aan tijd en assistentie, te weerleggen, voorloopig meent hij met de vermelding van enkele feiten te kunnen volstaan.

T. J. ESKES,

Officier van Gezondheid 1e kl. N. O. I. L.

Mijnheer de Hoofdredacteur!

Naar aanleiding van de bovenstaande mededeeling, welke U wel zoo welwillend was mij ter inzage toe te zenden, verwijs ik naar de Beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken dd. 29 April 1915 No. 5947, afd. O. Artikel 5 van deze Beschikking bepaalt, dat: „Artsen, die tandheelkunde wenschen te studeeren, en bezitters „van een buitenlandsch diploma, die krachtens de wet toegang hebben „tot het practisch tandheelkundig examen, worden na een tentamen „voor phantoomwerk toegelaten tot de practische werkzaamheden ten „behoefte van de voorbereiding voor laatstgenoemd examen”.

De „Lectorenvergadering”, ingesteld bij hetzelfde Besluit, heeft verder om redenen van praktischen aard bepaald, dat het bedoelde tentamen alleen kan worden afgelegd vóór- en ná de groote vacantie.

Bovenstaande Besluiten werden aan de in art. 5 bedoelde belanghebbenden medegedeeld, ook aan den inzender, toen deze in October l.l. inlichtingen kwam inwinnen.

Het komt mij niet gewenscht voor, verschillende onjuiste opmerkingen in het ingezonden stuk voorkomende, te weerleggen.

Alleen betreur ik het ten zeerste, dat een Officier van Gezondheid op de wijze, als in het ingezonden stuk geschiedt, schrijft over een hem onbekenden tandarts, die met zijne buitengewone bekwaamheid reeds vele artsen ten dienste is geweest. Dat deze tandarts de artsenopleiding niet van commerciëel standpunt beziet, blijkt voldoende uit het feit, dat de inzender niet in de gelegenheid kon gesteld worden een cursus te volgen, daar de bedoelde tandarts slechts twee (en niet meer) kandidaten ter opleiding wenscht te accepteren.

U dankend voor Uwe welwillendheid,

Hoogachtend,
Dr. H. DE GROOT.